

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΑΔΑΣ

Συνεχόμενον ἐπὶ τοῦ 'Υπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὸν εἰς τὴν χάριν ἡμῶν ὑπερφίας καὶ ἐπὶ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ
 'Εσωτερικῶν
 Ἔτησις . . . 50. 15.—
 Ἑξάμηνος . . . 6,50
 Τριμῆνος . . . 3,50
 Αἱ συνδρομαὶ ἀρῶνται τὴν 1ην ἡμέρας μηνῆος.
Περίοδος Β'—Τόμος 26ος

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
 ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879
 ΙΑΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
 'Ἐν Ἀθήναις, 12 Ἰανουαρίου 1919

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ
 'Εσωτερικ. λεπ. 30. 'Εξωτερικ. λεπ. 35
 Φύλλα προηγουμένων ἐτῶν, ἐπιτόσις λεπ. 30
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΛΟΝΝΑΙΣ
 'Οδὸς Εὐρυτιδίου 49-50, σπάρτ τὸ Βαρβαρικοῦν
 'Ἔτος 41ον.—Ἀριθ. 7

ΧΩΡΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ τοῦ HECTOR MALOT [Βραβευμένον ἀπὸ τῆν Γαλλ. Ἀκαδημία]

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'. (Συνέχεια)
 — Εἶναι μακριά ἀκόμα τὸ Οὐσσέλ;

— Προδόθηκες! φώναξε ὁ Βιτάλης γελώντας. Θάθελες πολλὸ νάχες ἕνα ζευγάρι παπούτσια, ἔ; Πολλὸ καλά. Ἐγὼ θὰ σοῦ πάρω, καὶ μάλιστα θάχουν ἀπὸ κάτου καρφιά. Σοῦ ὑπόσχουμαι ἀκόμα ἕνα βελουδένιο πανταλόνι, ἕνα σακάκι καὶ ἕνα καπέλλο. Αὐτὰ θὰ σὲ κατηγορήσουν, ἐλπίζω, καὶ θὰ σοῦ δώσουν δύναμη νὰ κάμης τὰ πέντε μίλλια πού μᾶς μένου.

Παπούτσια μὲ καρφιά; Ἦ ἐγὼ τὰ ὄνειρευόμουν τόσο καιρὸ σκέττα καὶ τώρα νάκούω πὼς θάχουν ἀπὸ κάτου καρφιά; Ἀμέσως ἔξηλασα τοὺς πόνους μου καὶ συλλογίσθηκα πὼς ὁ Βιτάλης δὲν ἦταν, ὄχι! κακὸς ἄνθρωπος.

Ἄν ἦταν κακός, θάβλεπε πὼς τὰ σαρούγια (*) μὲ κούραζαν; Ἄν ἦταν κακός, θὰ μούταξε παπούτσια μὲ καρφιά, βελουδένιο πανταλόνι, σακάκι καὶ καπέλλο;

Ἦ καὶ νὰ μ' ἐβλεπε ἡ μάνα—Μπαρμπερίνα νὰ τὰ φορῶ! Πὼς θὰ χαίρουνταν, πὼς θὰ μὲ καμάρωνε!

Κρίμα πὸ τὸ Οὐσσέλ ἦταν ἀκόμα τόσο μακριά. Γιατί μ' ἔλα τὰ παπούτσια καὶ τὸ βελουδένιο πανταλόνι πού μ' ἐπερίμεναν ἐκεῖ πέρα, μού φαίνονταν πὼς δὲν θὰ μπορούσα νὰ περπατήσω ἀκόμα τόσο πολὺ.

Καλὰ ἔμεις πού μὲ λυπήθηκε... δούρανος. Γιατί ἐνῶ, τὴν ὥρα πού ξεκινήσαμε, ἦταν καθαρώτατος, σιγα-σιγα συνέφιασε καὶ τώρα ἄρχισε νὰ πέφτει μιὰ φιλὴ βροχῆ, πού δὲν ἐννοοῦσε νὰ πάψῃ.

Μὲ τὴν προβιά του, ὁ Βιτάλης ἦταν καλά προφυλαγμένος καὶ μπορούσε μάλιστα νὰ προφυλάγῃ καὶ τὸν Καρδούλη, πού μὲ τὴν πρώτη ψιγάλα χώθηκε μέσα. Τὰ σκυλιὰ ἔμεις καὶ ἐγὼ γινήκαμε σὲ λίγο μουσικίδι. Καὶ καλὰ τὰ σκυλιὰ, μπορούσαν

κάθε τόσο νὰ τινάζονται καὶ νὰ πετοῦν ἀπ' τὴ γούνα τους τὸ νερὸ ἐγὼ ἔμεις ἤμουν ὑποχρεωμένοι νὰ περπατοῦ μ' ἕνα βάρος πού μ' ἐτάκιζε καὶ μ' ἐπάγωνε.

— Συναχώνεσαι εὐκόλα; μὲ ρώτησε ὁ κύριός μου.

— Δὲν ξέρω... δὲ θυμοῦμαι νὰ συναχώθηκα ποτὲ.

— Καλὸ αὐτὸ, καλὸ. Νὰ πού ἔχεις καὶ σὺ τὰ καλά σου! Ἄς εἶναι ὅμως, σήμερὰ δὲν μπορούμε νὰ προχωρήσουμε περισσότερο. Ἐκεῖ κάτου βλέπω ἕνα χωριό. Ἦ πάμε νὰ κοιμηθούμε.

Μὰ τὸ χωριὸ ἐκεῖνο δὲν εἶχε χάνι καὶ κανένας δὲν θέλησε νὰ μπάσῃ στο σπίτι του

ἕνα γέρο σα ζητιάνο, πού ἔσπερνε μαζί του ἕνα παιδί καὶ τρία σκυλιὰ καταλασπωμένα.
 — Δὲν ἔχει τόπο ἐδῶ! μᾶς ἔλεγε.

Καὶ μᾶς ἔκλειναν τὴν πόρτα κατὰμουτρα. Γυρίσαμε δεξιά τὰ σπίτια, χωρὶς νὰ βροῦμε ἀσυλο πουθενά!

Θάναγκαζόμαστε λοιπὸν νὰ κάμουμε, ἔτσι κουρασμένοι, τὰ τέσσερα μίλλια πού μᾶς χάριζαν ἀπὸ τὸ Οὐσσέλ; Κι' ἐνύκτωνε, καὶ ἡ βροχὴ δυνάμωνε, καὶ ἐγὼ αἰσθανόμουν τὰ πόδια μου βαρειά, ξυλιασμένα...
 Ἄχ, σπιτάκι μου, πούσαι;...

Τελος πάντων, ἕνας χωριάτης πῶς ἐσπλαγχνικῶς ἀπὸ τοὺς ἄλλους, μᾶς ἀνοίξε τὴν πόρτα μᾶς χορταποθήκης. Δὲν μᾶς ἔμπασε ὅμως, παρὰ μὲ τὴ συμφωνία νὰ μὴν ἀνάψουμε καθόλου φῶς.

— Δὸς μου τὰ σπίτια σου, εἶπε στο Βιτάλη θὰ στὰ ξαναδώσω αὐριο πού θὰ φύγετε.

Πάλι κακά! θάχαμε μιὰ σκεπή νὰ μᾶς προφυλάγῃ καὶ ἡ βροχὴ δὲν θὰ μᾶς μουσκεῖε ὡς τὸ κόκκαλο.

Ὁ Βιτάλης ἦταν προνοητικὸς ἄνθρωπος καὶ ποτὲ δὲν ξεκινούσε χωρὶς τρῶφιμα. Στὸ στρατιωτικὸ σάκκο πού κρέμουνταν στὸν ὄμο του, εἶχε μιὰ μεγάλη φέτα ψωμί, πού τὴν ἔβγαλε καὶ τὴν ἔκοψε προσεκτικὰ σὲ τέσσερα.

Εἶδα, τότε γιὰ πρώτη φορά, σὲ πόσῃ ὑπακοῇ καὶ πειθαρχίᾳ κρατοῦσε τὸ θιάσο του.

Τὴν ὥρα πού γυρίζαμε ἀπὸ πόρτα σὲ πόρτα, γυρσιάνοντας φιλοξενία, ὁ Ζερμπίνος εἶχε μπῆ ἕνα σπῆτι καὶ εἶχε βγῆ ἄμέσως μ' ἕνα ξεροκόμματὸ στο στόμα.
 — Ἰστερα τὰ λέμε,



«Ὁ Βιτάλης μὲ κρατοῦσε δυνατὰ...» (Σελ. 42, στ. γ')

(*) Τὰ «σαρούγια» τῶν Γάλλων χωρικῶν εἶναι ἔλαινα (ξυλιασμένα, κροστίνα) καὶ πληγνόνται τὰ πόδια.—Σ. τ. Μ.

κώ-Ζερμπίνε! του είπε μόνο ο Βιτάλης. Δεν θυμώμουν πια αυτή την κλεψιά, όταν, τη στιγμή που έκοβε τη φέτα ο κύριος μου, είδα τον Ζερμπίνε να καταϊβάει τα μούτρα.

Καθόμαστε σε δυο δωμάτια άγερη, ο Βιτάλης κι' εγώ πλάι-πλάι, ο Καρδούλης στη μέση μας και τα τρία σκυλιά άραδιασμένα μπροστά μας. Ο Κάπης κι' η Δούλση κοιτάζαν κατάματα τον κύριό τους, ο Ζερμπίνε όμως έσκυβε το κεφάλι με ταυτά καταϊβάσματα.

— Ο κλέφτης να βγεί απ' τη γραμμή, πρόσταξε ο Βιτάλης, και να πάη, στη γωνιά του. Θα κοιμηθή νηστικός.

Αμέσως ο Ζερμπίνος άφισε τη θέση του και, περπατώντας σιγά, πήγε να κρυφθή στη γωνιά που του είχε δείξει το χέρι του κυρίου του. Χώθηκε δάκρυα μέσα 'ς ένα σωρό από ρείκια και δεν τον είδαμε πια. Τον άκούγαμε όμως που σιγόλαιγε βλητήν ώρα πνιχτά.

Ύστερα, ο Βιτάλης μούδωσε το ψωμί μου και, τρώγοντας όλοένα το δικό του, πετούσε μπουκίτσες στον Καρδούλη, στον Κάπη και στη Δούλση, απ' τα κομμάτια που είχε κόψει γι' αυτούς, ως που φαιώθηκαν όλα.

Αν και τους τελευταίους μήνες, στο μητρικό μου σπίτι, δεν μπορού να πω πως ζούσα βασιλικά, το ξερό ψωμί του άποφινού μου δείπνου μου φάνηκε μολύβι... Πόσο θα προτιμούσα τη ζεστή σούπα που μάς έκανε κάθε βράδυ η μάνα-Μπαρμπιρίνα, έστω και χωρίς βούτυρο!

Κι' ακόμα, πόσο εύτυχισμένος θα ήμουν αν είχα και τώρα το σκαμνάκι μου κοντά στη φωτιά κι' έπειτα το ζεστό μου κρεβάτακι, να χωθώ μέσα στα σκεπάσματα και να κουκουλωθώ ως τη μήτη!

Εδώ, τίποτα! Ούτε σαντόνια, ούτε κουβέρτες κι' έπρεπε ναμαστέ και πολύ εύχαριστήμενοι που είχαμ' ένα στρώμα από άγερη.

Τσακισμένος από την κούραση, με τα πόδια μου πληγωμέν' απ' τα τσαρούχια, με τα ρούχα μου βρεμμένα, έτρεμοφύλαξ' από το κρύο.

Είχε νυκτώσει για καλά, μα δεν μου πήγαινε ύπνος.

— Τα δόντια σου χτυπούν, μου είπε ο Βιτάλης, κρυώνεις;

— Αιγάκι.

Τον άκουσα ναρούγη το σάκκο του,

— Να ένα στεγνό πουκάμισο κι' ένα γιλέκο, μου είπε σε λίγο. Βγάλε τα βρεμμένα σου ρούχα, τυλίξου μ' αυτά και χωθεί μές' στ' άγερη. Θα ζεσταθής και θα κοιμηθής.

Έκαμα όπως μου είπε, μα δε ζεσταθήκα τόσο γρήγορα. Πολλήν ώρα γύριξα και ξαναγύριξα στο στρώμα μου σαν το ψητό,

χωρίς να βρίσκω ανάπαυση και ύπνο. Έτσι θάταν η ζωή μου καθμέρια; Έτσι θα περπατούσα μίλλικα με βροχή, θάτρωγα ξερό ψωμί, θα πλάγιαζα στ' άγερη και θα έτρεμ' από το κρύο; Και δεν θάχα κανένα να με συμπονέση, κανένα να με παρηγορήσει, ούτε μάνα-Μπαρμπιρίνα ούτε τίποτα;

Ενώ συλλογιζόμουν αυτά, με βαρεία καρδιά και θαρρυμένα μάτια, αισθάνθηκα στο πρόσωπό μου μια ζεστή πνοή.

— Απλωτα το χέρι μπροστά κι' απάντησα τα σγουρόμαλλα του Κάπη.

Με είχε πλησιάσει σιγά-σιγά, προφυλακτικά, και μ' έμύριζε.

Τι να ήθελε; Σε λίγο ξαπλώθηκε 'κει στ' άγερη, πολύ κοντά μου και, με κάποια δειλία, άρχισε να μου γλείφει το χέρι.

Αυτό το χέδι με συγκίνησε πολύ: άνα-

παράδεχόμουν. Στην ούρα του μενάχα υπήρχε τότε έξυπνάδα και τότε εύγλωττία; Όχι δεν υπάρχει σε πολλών ανθρώπων τη γλώσσα και τα μάτια. Το βαιό βαιό είναι, πως ή μιλιάρη που έλειπε του Κάπη, δεν μου χρειάστηκε μαζί του ποτέ. Από την πρώτη μέρα συνεννοούμαστε θαυμάσια!

Δεν είχα βγή ποτέ απ' το χωριό μου κι' είχα μεγάλη περιέργεια να ιδω μια χώρα. Το Ούσσέλ όμως δεν με θάμωκε καθόλου. Τα παλιά του σπίτια με τα πυργάκια, που ξετραβάνουν τους αρχαιολόγους, μάφισαν τέλει' άδιάφορο. Έπειτα, να πω την αλήθεια, εγώ ένα μόνο πράγμα γύρευα να ιδω στο Ούσσέλ: ένα παπούτσι μου. Τα παπούτσια μου, τα παπούτσια που μου είχε τάξει ο Βιτάλης, ήλθε η ώρα να τα φορέσω!

Γι' αυτό κι' ή μοναχή ενθύμηση που μου έμεινε απ' αυτή την πόλη, είναι ένα μαγαζι' σκυθρωπό και μαυροκαπνισμένο, εκεί κοντά στο Λαχανοπάζαρο. Στη βερίνα του δεν έβλεπεσ παρά καλιοτούφεκα, παλιοσίδηρα, — κλειδαριές προπάντων και κλειδιά σκουριασμένα, — και μια φανταχτερή στολή με γαλόνια στις ραφές και μ' άσημένιες έπωμίδες.

Για να μπής, κατέβαινε τρία σκαλάκια και τότε βρισκόσουν σε μια μεγάλη σάλα, όπου τε φως του ήλιου δεν είχε μπή βέβαια ποτέ, απ' την ημέρα που έβαλαν σκεπή 'ς εκείνο το σπίτι!

Ένα ώρατο πράγμα σαν τα παπούτσια, πως μπορούσε να πουλιέται 'ς ένα μέρος τόσο άσχημο;

Ο Βιτάλης όμως ήξερε τι έκανε και να, σε λίγο, είχα την ευτυχία να φορέσω τα πρώτα μου παπούτσια, με χοντρές σόλες, με σίδερο μπροστά, με καρδιά από κάτω, — παπούτσια δέκα φορές πιο βαριά απ' τα ξύλινα τσαρούχια μου.

Μα η γενναιοδωρία του κυρίου μου δεν έσταμάτησε ως εδώ. Έκτος από τα παπούτσια, μου άγόρασε κι' ένα σακάκι από μπλέ βελούδο, ένα μάλλινο πανταφόνι κι' ένα καστρόνινο καπέλλο. Τελοςπάντων, ο τι μου είχε τάξει.

Βελούδο εγώ, και δεν είχα φορέσει άλλο από κανί; καπέλλο εγώ, που δεν είχα ως τώρα παρά τα μαλλιά μου;... Ο, χωρίς άλλο, ο Βιτάλης ήταν ο καλύτερος κι' ο πλουσιώτερος άνθρωπος του κόσμου!

Να πω την αλήθεια, το βελούδο ήταν λιγάκι τριμμένο, ή τσίχα φαγωμένη και το καπέλλο, απ' τις βροχές και τους ήλιους, δεν ήξερες τι χρώμα είχε στην άρχη. Άδιάφορο! Θαμωμένους εγώ από τόσα μεγαλεία, δεν πρόσεχα καθόλου



«Το περιόλι μου!» (Σελ. 34, στ. γ.)

σηκώθηκα και τον έπληξα στην κρύα του μύτη.

Έβγαλε μια πνιγμένη φωνίττα χαρής: έπειτα, θάρρετά, έβγαλε το πόδι του στο χέρι μου και δεν κουνήθηκε πια.

Εξέχτα τότε και κούρατη και θλίψη. Ο σφιγμένος λαϊμός μου άνοιξε, άνασταν έλεύθερα, δεν ήμουν πια μόνος: είχα ένα φίλο!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Σ'

Η πρώτη μου «εμπόνησις»

Πρωί-πρωί ξεκινήσαμε.

Δεν έβρεχε πια. Ούρανος γαλάζιος και, έπειδή είχε φυσήξει τη νύκτα βοριάδακι, λέςπες λιγοστές. Τα πουλιά κελαϊδούσαν χαρούμενα στα χαμοδένδρα του δρόμου και τα σκυλιά σκιρτούσαν τριγύρω μας. Κάθε τόσο ο Κάπης σηκωνούνταν στα πισινά και μου πετούσε στο πρόσωπο δυο-τρία γαυγίσματα, που καταλάβαινα πολύ καλά τη σημασία τους.

«— Θάρρος! θάρρος!» μου έλεγαν. Γιατί ήταν καλό έξυπνος σκύλος, που έλα μας τα καταλάβαινε κι' όλα του μάς έκανε να τα καταλαβαίνουμε. Πολλές φορές άκουσα να λένε γι' αυτόν πως δεν του έλειπε παρά ή μιλιάρη. Μα δεν το

στις άτέλειες, που τις έκρυβε απ' τα μάτια μου ή λάμψη τους.

Δεν έβλεπα την ώρα να τα φορέσω. Όταν γυρίσαμε όμως στο ξενοδοχείο, ο Βιτάλης πήρε ένα φαλλίδι κι' έλοψε τα δυοσκέλη του πανταλονιού απ' τα γόνατα.

— Α, τι κρίμα! φώναζε.

— Το κάνω αυτό, μου εξήγησε ο Βιτάλης, για να διαφέρēs από τάλλα παιδιά. Είμαστε στη Γαλλία και σε ντόνω σαν 'Ιταλό. Αν ήμασταν στην 'Ιταλία, θα σ' έντενα σε Γάλλο.

Κι' επειδή αυτή η εξήγηση δεν έδιωχνε την άπορία μου και τη λύπη, ο Βιτάλης εξάκελούθησε:

— Τι είμαστε μελς; 'Ηθοποιοί. Άνθρωποι δηλαδή που και μόνο με την άψη τους πρέπει να κινούν την περιέργεια. Νομίζεις πως αν παρουσιάζομασταν σε λίγο στην πλατεία του Ούσσέλ, ντυμένοι σαν τους άλλους, θα κάναμε τον κόσμο να μάς προσέξη και να μαζευτή τριγύρω μας; Όχι βέβαια! Μάθε, παιδί μου, ότι στη ζωή, καμμία φορά, έχει μεγάλη σημασία και το απέξω, εκείνο που φαίνεσται. Κακό αυτό, μα τι να γίνη!

Έτσι λοιπόν, από Γάλλος που ήμουν το πρωί, έγινα, πριν βραδυάση, 'Ιταλό.

Άρσ το πανταλόι μου έγιανε κοντό ως τα γόνατα, ο Βιτάλης μου έδωσε τις καλύτεσ με κοκκινα καρδόνια, σταυρωτά στις γάμπες, σαν τα δικά του. Στο καπέλλο μου έδωσε κι' άλλες καρδόλλες και το στόλισε μ' ένα μπουκέτο από ψεύτικα λουλούδια.

Δεν ξέρω τι θάλεγαν άλλοι για τη φορεσιά μου, εγώ όμως, τομολογώ, την έβρισκα έξοχη και τέτοια θάταν αληθινά, γιατί κι' ο Κάπης, άρσ με κοίταζε κάμποση ώρα, μου έτεινε το κώδι ευχαριστημένος.

Η έπιδοκιμασία του Κάπη μου χρειάζονταν πολύ, γιατί, στην ώρα πολέμου να βάλω τα καινούργια μου ρούχα, ο Καρδούλης στέκονταν μπροστά μου κι' έκανε, με κωμικές υπερβολές, όλα μου τα κινήματα. Κι' άρσ τελείωσα την τουζλέττα μου, εκείνος έβαλε τα χέρια του στα πλευρά, άναποδογύρισε το κεφάλι του και... ξεκαρδίστηκε από τα γέλια!

Άκουσα να λένε, πως είναι έπισημονικό πρόβλημα άλλοτο αν οι πίθηκοι γελούν ή όχι. Μου φαίνεται όμως πως όσοι άμφιβάλλουν γι' αυτό, είναι σφοι της κάμαρας, που ποτε δεν έλαβαν τον κόπο να σκουδάσουν κίθηκους. (Έπεται συνέχεια.) ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ



ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Ο ΠΑΤΕΡΑΣ ΤΟΥ ΠΑΛΛΗΚΑΡΙΟΥ

Τον γιού του τον είχε κλέφτη με τους κλέφτες στα βουνά. Κλέφτη πρωτόβγαλτο κι' άμαθήτο.

— Γυναίκα, με πήρ' ο κόνος του παιδιού μου, λέει της γρηάς του. Θα πάω άπάνω στα βουνά να τ' σμείσω, να το ιδω.

Άπό βραδός, πριν βασιλέψ' ο ήλιος, λούσθηκα, ξυρίσθηκα κι' ώμορροσιγυρίσθηκα.

— Αυτόσ όπου θα πάς, του λέει η γρηά του, δά θέλω να τον καμαρώση μονάχα και να φύγης. Θέλω και τούτα να του είπης. Πές του: ή εύκή μου κι' ή κατάρη μου, να μη θελιάζη στην μάχησ τη φωτιά και ντροπιάση τ' άρματα τα γονικά του κι' από τες δυο μεριές, των γονιών σου και των γονιών μου. Τ' είμαι κι' εγώ από κλεφτογενιά. Και κλέφτες οι γονιοί μας συμπθεριάταν κιόλα. Αλλά έχω να σοφ' είπω. Να μη σκιάζεται τον πόλεμο. Φίληέ μου το παιδί μου και πές του όσα σοφ' είπα.»

Πριν χραζούν τα βουνά, σηκώθηκα απ' το στομάχι του ο γέρος. Σηκώθηκα κι' άρματώνεται σε σεά καλά του χρόνια που ήταν νιος και κλέφτης. Ζώνεται το σπαθί του. Κρεμάει τες καλάσπες του. Φοράει στη μέτη του την άσημένια την πιστόλα του, — τη μαλαματένια την είχε δώση του γιού του. — Και λέει της γρηάς του: «Θά θυμηθώ, γυναίκα, τα νειάτα μου και θάβγω κλέφτης στα βουνά με το παιδί μου άντάμα. Να γένη το μολόγημα και να τ' τραγουδάνε στους θρόους του και οι καρσιές και στους δρόμους στρατοκόποι και στα λημέρια κλέφτες: Γυιός και πατέρας άντάμα βγήσαν κλέφτες στα βουνά.»

Ορθόκορμος ο παλός ο κλέφτης, με το βαρύ τουφέκι του στον ώμο, περπατάει βαρεία στο μονοπάτι. Κιλαδούν οι κερδίες χαρούμενα. Και τα βουνά χρυσίζουν στες κορρές τους, που συνορεύουν με τον ούρανό. Άπρωγαλάζιος ο ούρανος. Ρουφάει δροσάτ' άέρι ο κλέφτης ο πάλιος κι' άνοίγει τα πλουμισμένα κισιλιά να δροσιστούν τα στήθια του.

— Ε! μωρέ γεράμικτα. Γέρατα, ο μαυρος, και κλειστήκα στο σπίτι.

Βγαίνει στο διάσελο και σταματάει. Και χαιρετάει τα βουνά σαν παλιός τους φίλος: «Γεια σας χαρά σας, ώρε βουνά! Πελληκαριώνη λημέρια. Της νειότηης μου συντρόφοι. Της άντεριάς μου μάρτυροι. Γεια σας χαρά σας, ώρε βουνά, λημέρια του παιδιού μου και της φωτιάς του φαναχτές. Καλότυχα που είστε, ώρε βουνά. Ποτέ σας δεν γερνάτε.

«Άχ! ο μαυρος γέρατα. Δε σας άπχονήθηκα. Γέρατα και σας χωρίσθηκα, ώρε

βουνά. Χάρισμά σας το παιδί μου, τ' άξιο σαν έμένα.»

Στέκει πολλήν ώρα εκεί που κουβεντιάζει με τα βουνά. Και την καλιά τη δόξα του και την παλληκαριά του την άνιστοράει μοναχός του, όπως φίλοι παλιοί από χρόνια χωρισμένοι, σαν ξανασιβίζου, άνιστοράνε τη ζωή τους. Και καλοπιάνει τα βουνά και για το γιού του τα παρακαλεί.

Σκόλασε τη κουβέντα του και πήρε το μονοπάτι: άνάμεσ' απ' τα πεύκα. Έφραζε καλά. Ο ήλιος βγαίνει και γιορτάζου τα κλαδιά. Και τα πουλιά τών χαιρετούν.

Φηλά μαυρά κοράκια, πλήθος, σύγγερο κοράκια, στριφογυρίζανε και κράζαν.

Του πάγωσε το αίμα. Όμως πάλε τέτοια λέει με την καρδιά του: «Ο τόπος θάρρει ζωανά. Θα ψόρησε κάνα και θα πιάσαν τα όρνια να τ' φάνε.»

Το μονοπάτι-μονοπάτι περπατεί και χάνεται στο λόγγο.

Βιθιά μέσα στο λόγγο βέκαζε ο γέρος. Και στηθοκοπιέται ολομόναχος στην έρημιά τών πεύκων, πάνω στο κουφάρι του παιδιού του και της συντροφιάς του, της προδομένης κι' άδικοκτομένης στο λημέριασμα.

ΑΘΑΝ. Χ. ΠΑΠΑΧΑΡΙΣΗΣ

ΟΙ ΔΥΟ ΘΥΕΙΣ

Όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος οι δίδυμες άδελφές έλαβαν στη γιορτή τους δώρα από το θεό τους.

Αυτή τη φορά τους έστειλε από ένα φόρεμα στην καθμέρια. Όχι όμως όνοματισμένο. Κάθε μια υπορούσε να διαλέξη της άρεσκιάς της. «Ποιά προτιμάς, Άννίττα;» ρώτησαν τη μία. «Κανένα, άποκρίθηκα εκείνη κατσοφλισμένη, άρσ τα κούταξε καλά και τα ψηλάφησε άρκετά κανένα δεν μ' άρέσει. Τώρα έχει άσχημο χρώμα, μάλλο είναι πρόστυχο. Τέτοια δώρα ός μου λείπουν.»

— Και σύ, Κατίνα;»

«— Μα κι' εγώ, μαμά, δεν ξέρω ποιά να διαλέξω. Τούτο, αν κι' έχει άσχημο χρώμα, μ' άρέσει γιατί είναι μάλλινο, ζεστό και δυνατό. Τούτο πάλι, ός είναι και πρόστυχο, μ' άρέσει, γιατί έχει ώρατο χρώμα και φιγουράρει.»

«Α, έτσι; Καλά λοιπόν, είπε τότε ή μαμά τους κράτησε, Κατίνα, και τα δυο φορέματα δικά σου, κι' ή άδελφή σου, που δεν της άρέσει κανένα, ός κρύφη την άρεσή της για το γρόνου, που μόρρει να ναι πιο τυχερή ή μυαλωμένη.»

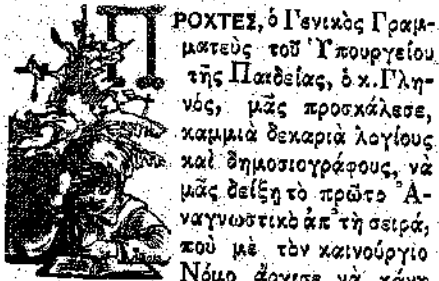
Και το χειρότερο πράγμα έχει πάντα και την καλή του μεριά κι' όποιος κατορθώνει να την βρούκη, βγαίνει πάντα πιο κερδισμένος απ' αυτόν που βλέπει μόνο την άνάποδη.

E. A.

ΑΘΗΝΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΜΙΑ ΩΡΑΙΑ ΑΡΧΗ

Αγαπητοί μου,



ΠΡΟΚΤΕΣ, ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου της Παιδείας, ο κ. Γληνός, μās προσκάλεσε, καμμία δεκαριά λογίους και δημοσιογράφους, να μās δείξη το πρώτο Αναγνωστικό απ' τή σειρά, που με τόν καινούργιο Νόμο, άρχισε να κάνη το Κράτος. Το βιβλίο αυτό είναι για τήν Γ' τάξη του Δημοτικού, έπιγράφεται «Τά Ψηλά Βουνά», γράφτηκε από τόν κ. Ζαχαρία Παπαντωνίου, εικονογράφηθηκε από τόν ίδιο—γιατί ο λογοτέχνης αυτός είναι και σχεδιαστής.—κι' από τόν κ. Π. Ρομπο, και τυπώθηκε σε λακκ. πρό χαρτί και με μεγάλη επιμέλεια, στο Έθνικό Τυπογραφείο.

Μείναμε όλοι κενυθουασμένοι! Το «Αναγνωστικό» αυτό διαφέρει από κάθε άλλο που μπήκε ως τώρα στο Δημοτικό Σχολείο, όσο ή αύγή από τή νύχτα. Πρώτο, γιατί είναι έργο,—άληθινό έργο,—ένος από τούς καλύτερους λογοτέχνες μās δεύτερο, γιατί το έργο αυτό του κ. Παπαντωνίου το κοίταζε και το επεξεργάσθηκε στις λεπτομέρειες και Συντακτική Επιτροπή από τούς κ. κ. Ανδρεάδη, Δελμούζο, Νιρβάνα και Γριανταφυλλίδη, όλους σοφούς παιδαγωγούς και φιλόλογους με καινούργιες ιδέες και τρίτο,—όχι λιγώτερο σπουδαίο, μά τήν αλήθεια!—γιατί κι ή εξωτερική του μορφή, ανάλογη με το περιεχόμενο, κάνει ένα βιβλίο καθαρό, κομψό, όμορφο, πλούσιο μπορεί να πώ, που κι' ο πιο τσαπατσούλης μαθητής δεν μπορεί παρά να τάγαπεί και να τή προσέχη.

Είναι περιττό να προσθέσω, πως το αριστουργηματικό αυτό είναι γραμμένο στην πιο καθαρή και τήν πιο κανονισμένη δημοτική. Όχι απλώς και μόνο γιατί ή δημοτική έχει μπή πιά στο Δημοτικό Σχολείο και το Αναγνωστικό έπρεπε να γίνη σύμφωνο με τόν Νόμο. Αλλά προπάντων γιατί άκούει 'ς ένα άλλο Νόμο, άγραφο μά πολύ πιο έπιτακτικό, τόν κυριώτερο Νόμο τής δημοκρατικής Φιλολογίας, που λέει ότι: λογοτέχνημα δεν μπορεί να είναι γραμμένο 'ς άλλη γλώσσα, παρά στή ζωντανή, στή σύγχρονη, 'ς εκείνη που μιλούμε, καταλαβαίνουμε κι' αισθανόμαστε περισσότερο. Ο κ. Παπαντωνίου δεν είναι κανένας διάκλος, (—κι' έδω δεν μιλώ για λιγοστές εξαιρέσεις, για Έναν Κουρτίδη π. χ.—) που άποφάσισε να συρράψη κι' ένα Αναγνωστικό, για να κερδίση. Είναι λογοτέχνης, συγγραφέας, ποιη-

τής. Ούτε τά «Ψηλά Βουνά» είναι καμμία συρραφή «πραγματογνωστικών, διηγηματικών και ποιηματικών», ξένων μάλιστα, μεταφρασμένων από δω κι' από κει. Είναι ένα μεγάλο, ποιητικώτατο κι' ελληνικώτατο διήγημα, με αρχή, μέση και τέλος, με τήν ιδέα του, με τήν έμπνευσή του. Είναι ένα έργο λογοτεχνικό. Ο λογοτέχνης λοιπόν θάταν άδύνατο να τή γράψη 'ς άλλη γλώσσα απ' αυτή που γράφονται όλα τά λογοτεχνήματα. Αν ή δημοτική δεν έπιτρέπονταν στο Σχολείο, ο κ. Παπαντωνίου δεν θάγραφε Αναγνωστικό. Θά τήγραφε πάλι κανένας διάκλος κι' αντί για βιβλίο άληθινό, τά καμένα τά παιδιά θάχαν πάλι μία «συρραφή».

Όσοι από τούς άναγνώστες μας πηγαιίνουν είνη Γ' του Δημοτικού,—οι μικρότεροι δηλαδή,—θα πάρουν βέβαια αυτά τά «Ψηλά Βουνά» και θα τάπολλάσουν. Αλλά στον κύκλο μας, οι πιοίτεροι έχουν βγάλει τόν Δημοτικό κι' τόν Ελληνικό. Είναι στο Γυμνάσιο, πολλοί κι' στο Πανεπιστήμιο ή 'ς άλλες άνδεις 'ς Σχολές. Απ' τή κορίτσια μας μάλιστα, πού έχουν τελειώσει πιά τόν Παρθεναγωγείο! Γι' αυτούς λοιπόν και γι' αυτές μιλώ σήμερα για τά «Ψηλά Βουνά». Είναι ένα βιβλίο, για παιδιά βέβαια πάντα,—κι' άκριβώς για παιδιά όκτώ-έννιά χρονών,—μά που κι' ο μεγάλος μπορεί να τή διαβάση μ' άπόλαυση. Όπως τόν διάβασα κι' εγώ. Και γιατί; Σας τή είπα: Γιατί είναι λογοτέχνημα. Και, είτε για παιδιά γράφεται, είτε για μεγάλους, τόν λογοτέχνημα είναι λογοτέχνημα και δίνει 'ς όλους τήν άπόλαυση τής Τέχνης.

Αλλά και γι' άλλο λόγο θάπρεπε να τή διαβάσουν οι πιοί μεγάλοι: για να ιδούν τήν άπέραντη διαφορά που στέκει ανάμεσα στο «Αναγνωστικό» αυτό και 'σε κείνα που ήσαν, τά παλιά, και να μακαρίσουν τά μικρότερ' άδέλφια τους που θάχουν τώρα στο Σχολείο τους τέτοια βιβλία. Γιατί τά «Ψηλά Βουνά» δεν είναι παρά ή ωραία αρχή. Κι' άλλα αναγνωστικά, για όλες τές τάξεις του Δημοτικού, γράφονται όλοένα από άλλους λογοτέχνες τής ίδιας περιωπής. Αργότερα θά γίνουν όμοια βιβλία και για τόν Ελληνικό, και για τόν Γυμνάσιο. Και σιγά-σιγά θναμορφωθή όλα κείνη ή Έθνική μας Εκπαίδευση με τόν καλύτερο τρόπο που μπορούσε να γίνη: με τήν Έθνική Γλώσσα, με τήν Έθνική Ψυχή, με τήν Έθνική Λογοτεχνία.

Αυτό λόγι' άκόμα για τά «Ψηλά Βουνά»: Είναι ή ιστορία κάποιων παιδιών που τόν καλοκρίει, σεις διακοπές, άπορατίζουν να πάνε να ζήσουν λίγόν καιρό ψηλά στα βουνά. Είναι καμμία ειδικότερα, μαθητές του Σχολαρχείου,

με τόν τοιμηρό Ανδρέα επί κεφαλής. Πηγαιίνουν κα', κινούμενα απ' τις άνάγκες τής ζωής, ιδρύουν εκεί πάνω μία τέλεια κοινοτήτα,—τίν πού χαριτωμένη, μά και τήν πιο εύτυχημένη απ' όλες. Έχουν και περιπέτειες, συνάπαντήματα, φοβερίζονται κι' από κινδύνους: μά τά βγάζουν πέρα, σαν καλά, έξυπνα, δραστήρια, φωτισμένα κι' άδελφωμένα παιδιά που είναι. Λοιπόν, ή απλή αυτή ιστορία δίνει άφορμή στο συγγραφέα να ζωγραφίση τήν ελληνική φύση και τήν ελληνική ζωή σε σκελίδες τόσο όμορφες, τόσο ζωντανές, τόσο ποιητικές, που αν δεν είχαν και μία μεγάλη αριστοτεχνική απλότητα, για να τές καταλαβαίνη τόν παιδί, θάλεγε πως γράφτηκαν για μεγάλους.

Για να πάρете μία ιδέα, έπρεπε βέβαια να νάνη γράψω έδω μερικά κομμάτια. Αυστυχώς δεν έχω τόποι. Θά τόν όμως στή «Διάπλασι» νάνακλήρωτή τήν έλληφιη τής σημερινής Έπιστολής μου, δημοσιεύοντας όλίγες σελίδες από τόν βιβλίο αυτό, που μπορεί πράγματι να χαίρεται σαν ένας σταθμός μεγάλος στην Εκπαιδευτική μας Αναγέννηση, δηλαδή στην πρόοδο του Έθνους μας, τής Φυλής μας. Γιατί ξέρετε τί σημασία έχει νάκατάρτεται τόν Έλληνοπουλο με βιβλία σαν τά «Ψηλά Βουνά». Πρό όλίγου, καθώς είδατε, ένας Νομάρχης, τόν παλιό μας Κενερί, μās έγραφε: «Κατάλαβα πως έδω, με τά βιβλία του Σχολείου, δεν γίνεται τίποτα. Μόνο ή ή Διάπλασι φτεάνει ανθρώπους». Έ, στο έξης «θ' φτεάνουν ανθρώπους» και τά βιβλία του Σχολείου. Μεγάλο πράγμα αυτό! Γιατί, τόν κάτω-κάτω, τή «Διάπλασι» τή διαβάζουν και διά μετρομημένα. Σχεράντα χιλιάδες; πενήντα χιλιάδες είναι όλοι, συνδρομητές, άγοραστές και άδέλφια; Έτσι. Τά παιδιά όμως που θά περάσουν απ' τόν Σχολείο, χωρίς «Διάπλασι», είναι εκατοντάδες χιλιάδες, εκατομμύρια...

Σας άσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

Ο ΚΙΣΣΟΣ ΚΙ' Η ΡΟΔΙΑ

(Le baïly)

Τή καμηλοούλα τή ροδιά ο Κισσός, που έχει άγκαλιόση τά ύψη του πύργου, έκοίταζε,—και ποθήσε να γελήσει.— Σέ ζήνη δύναμη είν' αυτή, δεν άγαπώ να πιάνω έμάθα μοναχή μου ν' ανεβαίνω μά έδώ, που έσαι σε βλεπού φαντασμένο, πάντα από κάπου άρπάξεται να σηκωθή: πιο πάνω!

ΤΕΛΟΣ ΑΓΡΑΣ

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Η κακία ποτέ δεν άυτοσχεδιάζεται. Είνε μακρά συνήθεια, ή οποία κατώρθωσε σιγά-σιγά να διαφθείρη τήν άγαθήν φύσιν του ανθρώπου.

Η ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ΝΗΣΟΣ

Μυστηριώδης υπό ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝΙ ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ' (Συνέχεια)

Η δύναμη του Άγνωστου δεν είχε φανερωθή σε καμμία περίπτωση. Θάταν άλλως τή περιπέτεια, γιατί σε καμμία άνάγκη δεν βρέθηκαν οι άποικοι και κανένας κίνδυνος δεν τούς φοβόρισε.

Κι' εν άλλο άκόμη παράξενο: Έπαφαν έντελώς τά γαυγίσματα του σκύλου κι' οι άνησυχίες του ούραγοτάγγου. Οι δυο φίλοι,—γιατί φίλοι ήταν,—δεν τριγύριζαν πιά στο μέσα πηγάδι, ούτε έδειχναν τά όποκατέλεινα σημεία, που είχαν κινήσει τήν προσοχή του μηχανικού. Έτελειώσαν λοιπόν όλα: Ο Άγνωστος είχε άκομα κρυφθή τόσο, ώστε να μη τόν μυρίζεται πιά ούτε τόν ένστικτό των ζώων; Και δεν θά ξαναφανούνταν κανένας ποτέ; Το άινιγμα θά έμεινε για πάντα άλυτο; Ποιος ξέρει! Ο Κύρος Σμιθ δεν είχε καύσει να έλπίζη κάτι και να περιμένη...

Ο χειμώνας λοιπόν πέρασε ήσυχα. Τις πρώτες όμως ήμέρες τής άνοιξης, παρουσιάσθηκε ένα φαινόμενο, που οι συνέπειές του μπορεί να ήταν πολύ σοβαρές:

Στις 7 του Σεπτεμβρίου, ο Κύρος Σμιθ παρατήρησε κακόν στον κρατήρα του Φραγκλίνου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'

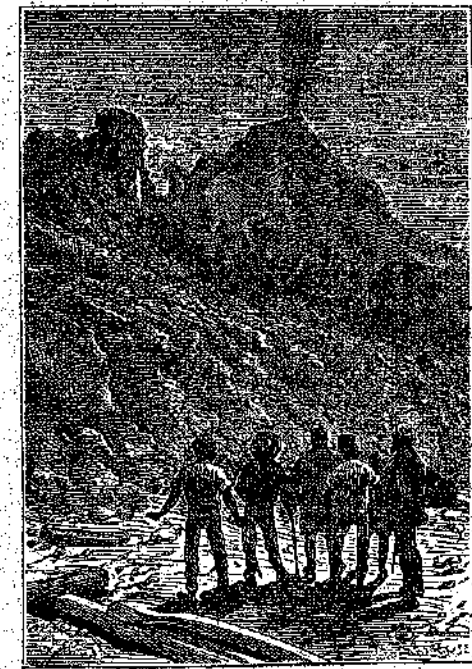
Τόν έσηνημα του ήραιστέιου.—Καλοναίρι.—Οι έργοισές ξαναρχίζου.—Τόν βράδυ τής 15' Οκτωβρίου.—Αναχώρησις για τή στήνη.—Τόν σημάτωμα.—Με τήν παλιόρουα.—Με τήν άμπόκνιδα.—Η ορητιά.—Φως έκθαμβωτικό.

Οι άποικοι, που τούς τόν είπ' ένθως ή μηχανικός, άφισαν τές δουλειές τους και κοιτάσαν σιωπηλοί τήν κορυφή του Φραγκλίνου.

Τόν ήραιστέιο λοιπόν είχε ζυγνήσει κι' οι άτμοι είχαν διαπεράσει τόν μεταλλικό στρώμα στο βάθος του κρατήρα; Η φωτιά όμως που έκαιγε στα ύπογθόνια, θά προκαλούσε και καμμία μεγάλη έκρηξη; Αυτό δεν μπορούσε να τόν ξέρη κανείς. Αλλά και στην περίπτωση που τόν ήραιστέιο θάχαν έκρηξη, τόν πιθανώτερο ήταν ότι ή νήσος Λίγκολν δεν θά χάνονταν έλη. Τόν ξεχειλίσιμα τής λάβας δεν είναι πάντα καταστρεπτικό. Τόν νησί είχε ύποστη κι' άλλη φορά αυτή τή δοκιμασία, καθώς μαρτυρούσαν οι πετρωμένες λάβες τής βορεινής πλευράς του βουνού. Έπειτα τόν σχημα του κρατήρα, κάμπο στομίο που είχε σχηματισθή 'ς ένα μέρος του χειλούς του, έδιναν έλπίδες πως, κι' αυτή τή φορά, οι ήραιστέιακές ύλες θά έπαύσαν τόν ίδιο όδρομο και δεν θά πείραζαν καθόλου τές εύφορες χώρες του νησιού.

Όπως ήθελε, τόν παρελθόν δεν ήταν μεγάλη έγγύθη για τόν μέλλον. Πολύλες φορές, 'ς τές κορυφές των ήραιστέιων, κλείνουν παλιοί κρατήρες κι' άνοίγουν καινούργιοι. Αυτό έγινε και 'στην Άίτνα και 'στην Όριζάμα, ώστε τήν παραμονή μιας έκρηξης τά πάντα μπορεί κανείς να φεβιάται. Έφθανε ένας σεισμός,—φαινόμενο που συνοδεύει συχνά τές έκρηξεις,—για ν' αλλάξη τήν έσωτερική διάταξη του βουνού και για ν' άνοίξη καινούργιους όδρομους στις λάβες.

Ο Κύρος Σμιθ εξήγησε αυτά τά πράγματα στους συντρόφους του και, χωρίς να τούς φοβίση περισσότερο απ' ό,τι έπρεπε, τούς έξέθεσε τά ύπερ και τά κατά. Τόν Γρανίτινο Παλάτι δεν θάχε φόβο, παρά μόνον αν γίνονταν κανένας πολύ μεγάλος σεισμός. Η στήνη όμως δεν θά έστρεκε καλά, αν άνοίγονταν καινούργιες κρατήρες στα μεσημβρινά πλαγία του Φραγκλίνου.



Οι άποικοι κοιτάζαν σιωπηλοί τήν κορυφή του Φραγκλίνου... (Σελ. 53, στ. α')

Από τήν ήμέρα εκείνη, οι άτμοι δεν έπαυαν να σπυρρίζουν τήν κορυφή του βουνού, συμπυκνωμένοι σε στήλη καπνού, που όλοένα γίνονταν ψηλότερη και πυκνότερη. Αλλά καμμία φλόγα, καμμία φωτιά δεν φαινόταν στην μαύρη στήλη. Τόν φαινόμενο περιορίζονταν άκόμα στο κατώτερο μέρος τής έσωτερικής έστιας του ήραιστέιου.

Με τές πρώτες καλές ήμέρες, οι έργοισές ξαναρχισαν. Οι άποικοι βιάζονταν να τελειώσουν τόν καράβι και με τή βοήθεια του καταρράκτη, ο Σμιθ κατάφερε να κάμη ένα υδραυλικό πριόνι, που έκοβε γρηγορότερα τούς κορμούς των δένδρων σε σανίδια και μαδέ-

ρια. Ο μηχανισμός του ήταν απλούστατος. Μία κίνηση όριζοντία για τόν ξύλο, μία άλλη καθέτη για τόν πριόνι, και τελείωνε. Ο Κύρος Σμιθ έπέτυχε τές δυο αυτές κινήσεις με ένα τροχό, με δυο κυλίνδρους και με τήν κατάλληλη διάταξη.

Τόν καινούργιο καράβι θά είχε σχήμα γολέττας. Στο ναυπηγείο, καθώς ήταν έτοιμος πιά ο σκελετός του με τήν κερτίνα και με τά πλευρά, μπορούσε να βλέπη κανείς από τώρα τόν σχήμα του καραβιού, λεπτό μπροστά, πολύ πλατύ πίσω, και κατάλληλο έτσι για μακρινό ταξείδι, αν παρουσιάζονταν άνάγκη. Τόν καταστρώμα, ή έσωτερική διάταξη, τά κατάρτια και τά λοιπά, θ' άπαιτούσαν άκόμα πολλόν καιρό. Εύτυχώς, τά σιδερικά του πειρατικού βρικού είχαν σωθή σε καλή κατάσταση. Από τά συντρίμια του, ο Άύρταν κι' ο Πέγκροφ μπόρεσαν να βγάλουν ένα πλήθος χάλκινα καρφιά. Έτσι οι σιδηρουργοί τής άποικίας θάχαν λιγώτερη έργασία.

Η ναυπήγηση σταμάτησε μία έβδομάδα για τόν θερισμό, τόν καθαρισμό και τήν άποθήκευση των διαφόρων προϊόντων τής Τερψιθέας. Κι' αφού τελείωσαν κι' οι γαυρικές αυτές έργασίες, οι άποικοι όλοι άπεριόρθηκαν πιά στη γολέττα.

Για να μη χάνου μάλιστα καιρό, είχαν αλλάξει τές ώρες των γευμάτων. Έγευματίζαν τόν μεσημέρι και δεν δεινοούσαν παρά όταν τούς άσινε τόν φώς τής ήμέρας. Γύριζαν τότε κατακουρασμένοι στο Γρανίτινο Παλάτι κι' έπλάγιαζαν τόν γρηγορώτερο.

Καμμία φορά όμως, όταν ή συνουμία ήταν ένδιαφερόουσα, άργούσαν λίγο να κοιμηθούν. Μιλούσαν τότε για τόν μέλλον και για τήν άλλαγή που θάφερνε στη θέση τους ένα ταξείδι τής γολέττας στην πλησιέστερη στεριά. Πάντα όμως λογάριάζαν να ξαναγορίσουν στη νήσο Λίγκολν. Ποτέ δεν θά παρατούσαν αυτή τήν άποικία που τήν έκαιμαν με τόσους κόπους μά και με τόση έπιτυχία και που θάπαιρνε βέβαια καινούργια ζωή, όταν μία μέρα θά έπικαίνωνόσε με τήν Άμερική.

Ο Πέγκροφ μάλιστα κι' ο Νάβ έλπίζαν να τελειώσουν εκεί τές ήμέρες τους.—Χάρμπερτ, ρωτούσε ο ναύτης, θά φύγης έδώ για πάντα από τή νήσο Λίγκολν.—Ποτέ, Πέγκροφ, και μάλιστα αν άποφάσισες έδώ να μείνης.—Σύμφωνοι λοιπόν! θά τή περιμένω.

Θά μού φέρης έδώ τή γυναίκα σου και τά παιδιά σου κι' έννοια σου, έγώ θά τή κάμω ξεστέρια.

—Σύμφωνοι! άπαντούσε ο Χάρμπερτ, γελώντας και κοκκινίζοντας.

(Έπειτα συνέχεια)

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΣΚΙΤΣΑ

Ο άγερως σφυρίζοντας γονατίζει τα κλαδιά κι ένα φιλόχιονόνερο ποτίζει το χόμα, που πάνω του γλιστρούνε μικρές λουρίδες από καθαίο νερό.

Απάνται, ανάμεσα στα χαμόκλαδα, τριγυρίζουνε λίγα κατόκλα, τραβώντας ποτε-ποτε μικρές τούφες χορτάρι και σκορπίζοντας με το κούδονια τους ήχους γλυκούς.

Ο μικρός βοσκός, με μια θεόρατη γλίτσα, χωμένος στην κάπα, πασχίζει να τὰ βάλει στη στράτα, γιατί συσπάνει, πετώντας λιθάκια ποτε σάβανα και ποτε στάλλο και σφυρίζοντας, εφθ το σκύλι του γανγίζει άραιά...

— Σαρφες! ούρες... Άουτ!... Μπα, που πολύ κακό γάχος. Σφες.

— Όταν τὸν έφθασα...

— Γηδ' πού, βέ καλόπαιδο; ...

— Για την Γουργουβίτσα... Μπάς και έξερεις πὸ μοισάτι θα με βγάλει;

— Νά! και! γκαροί ή στράτα...

— Είχαριστό!... Καλό βράδυ...

— Όρα καλή!...

...Είμαι μακριά κι' άκούω άκόμη τα γαυγίσματα του σκύλου και τις φωνές του βοσκου, άνακαταμμένες με τὰ μισοσβυμένα βελάσματα των κατοικιών του...

Γελιογράφος

Η ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ

Ο Γεώργιος είναι περιήφανος. Δέκα χρονιά παιδί κι' άμα του μιλήσης, σε κυττάζει απ' την κορφή ως τὰ γόνατα, σ' ένα γ' άπορρη με την αδάδειά σου πὸς τὸν μιλῆσαι! Γιατί; μὴν είναι επιμελής, υπάκουος, εὐλακρής; — Όχι μπορεί νάχη κι' αὐτὰ τὰ προτερήματα, μὰ δὲν έκρηφανεύεται γι' αὐτὰ.

Υπερηφανεύεται γιατί είναι... άρχιστρατηγός!

Νάνος κόλας ο στρατός του: μαμιά δεκαριά παιδιά. Μόλις τὸν βλέπουν, τὸν χαιρούν και πάλιν ὄντη γοαρμῆ. Σήμερα δὲ γίνῃ ἡ άρχιστρατηγία τὸν γεωσπυλάκτων και ἡ χειροτονία τὸν άξιοματῶν. Ο άρχιστρατηγὸς διατάσσει: «Εἰς προ-πόρην!» Όλοι ἀκίνητοι, ἔστα. Νέα διαταγή: «Κόρις Μιμῆκος, προχωρήσατε, γὰ χειροτονήθητε Λοχαγός!»

Μὰ τὴ στιγμή πὸν ὁ Μιμῆκος, μ' εὐλογη συγκίνηση, κάθεται τὰ διάσπασμα τὸν άξιοματῶν του, μιά μεγάλη δύναμη έπεμβαίνει: ἡ μέγιστη του με στραταρχικὴ γάρβου στο χέρι, τὸν άρπάζει δεμητικά και φωνάζει: «Α! ἔτσι μούσαι; άριστὰ τὰ μαθηματὰ σου γιὰ τὰ παιγνίδια; Έλα, σπῆτε γὰ σὲ χειροτονήσω ἐγὼ άρχιστρατηγὸ!»

Κι' ἐγὼ ὁ Μιμῆκος φεύγει κλαίγοντας μεροστά, ακολουθούμενος απ' τὴ μητέρα του, ἀπὸ τὸ ὄμμα του Γεώργιου ξεφύγει ἕνα παράπονο: «Αχ! ἄλλος μὸς πήρε κίόλας τὴν άρχιστρατηγία μου!»

Τραγοῦδι τῆς Δευτεριάς

ΤΗΣ ΘΛΙΨΗΣ ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Ψιλή-ψιλή βροχοῦλα άγροστολά... απ' τὸν βαρὺ, μολόβινο οὐρανό... ἢ φύση γύρω κλαίει κι' άγαστενά...

— στο άχνό Σου μέτωπο στεργί...

Πόνος βαθύς τὰ σπλάχνα μου σπα...

— λυγίει τὰ γόνατά μου ἢ άπελει...

Τὴ φύση σύγγεμο θανάτου ζῶνει, γέγονον οἱ τίτις στὸν άχνό βρο...

Μόνο σάν ἐρθη ἡ παγωνιά, τὸ χιόν...

— ἀποζητάμε τὴν καλοκαιρία.

Ἡ θλίψη, ἡ άτελεισιά με γονα...

— βροχή τὰ δάκρμά μου άνώφελα,

— Τὴν εὐτυχία γούδουμε τὴ δέ...

μόνο σάν ἐρθη ἡ μαύρη συμφορὰ.

Τὸ καλοκαίριον πίσω θὰ γυρίσει,

θὰ πρασινοῦν πάλι τὰ κλαδιά.

Μὰ ἡ εὐτυχία δὲ θὰ ξαναβῆ σὲ τὴν πληρωμένη μου — ὄϊμέ!

Τραγοῦδι τῆς Δευτεριάς

Η ΝΕΙΟΤΗ

Νειότη, πὸν μοιάζεις σάν ὄμηκεϊκὸς σίφουρας! Μὰς φαίνεται πὸς προχωρούμες ε' τὴν εὐτυχία, περπατώντας ε' τὸ δρόμο σου, πὸν είναι σκορπισμένα ὀλόδροσα λουλούδια.

Ἄλλα περὶς! Τὸ μέτωπο τῶν ῶνται. Τὰ μάτια σταματοῦν πνιγμένα ἀπὸ δάκρυα ε' τὸν κοπιαστικὸ δρόμο. Έπειτα χάνονται τὰ μαρμαίνα στεφάνια μας, σὲ ἀκολουθοῦμες ε' τὸ τραλλὸ σου τρέξιμο κι' ἀμφιβάλλουμε άκόμα γιὰ τὴν εὐτυχία ποῦνουμε, γιατί νομίζουμε πὸς εἶχαμε ἰδῆ μονάχα ἕνα ὄρατο ὄνειρο.

(Μετάρρασι:) Ἄγριαποστολίσσα

ΤΟ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ

Στάν τόπο, ὅπου ἡ τρέλλα άρχει, μιά μέρα τὸ Καινούργιο παρουσι...

εἶπαν. Καινούργιο μας άγαπημένο σε τούτη δὴ τὴ χάρα. Περούστερ' απ' τὸ πνεῦμα κι' απ' τὸ γέλιο

Καί τὸ Καινούργιο στοὺς τρελλούς

«Καλά, μαζὶ σας θε νὰ κατοική...

Τὴν ἄλλη μέρα, τὸ Καινούργιο

τὸ ἴδιο ὄμορφο, λαμπρὸ και

Μὰ ὁ πρῶτος ὅπου τὸ εἶδε: «Δὲς πὸς γέγρασε! δὲν εἶν' γιὰ κόσμο...

(Μιμῆσις) Κυθέρεια

ΕΙΡΗΝΗ - ΚΑΤΕΡΙΝΗ

Δυὸ νοικοκυράδες, μιά φορὰ, κάθονταν σὲ ἴδιο σπίτι. Ἡ μιά, σὲ ἔπάνω, λέγονταν Εἰρήνη ἢ ἄλλη, σὲ κάτω, Κατερίνη. Ἦταν κι' οἱ δυὸ πολὺ θηήσικες και πηγαναν κάθε Κυριακὴ σὲ τὴν ἐκκλησία.

Ἡ Κατερίνη ὄμως, άγρόμματα, δὲν μπορούσε νὰ καταλάβη γιατί ὁ παπὰς προσευχότανε μόνο γιὰ τὴν Εἰρήνη, (ὅταν δηλαδὴ εἶλεγε: «Ὑπερ τῆς άνωθεν εἰρήνης κλπ.) και ποτὲ και γι' αὐτή.

Παῖε λοιπὸν και τὸν βρόσκου μιά μέρα και τὸ εἶπε: «Νά σου πῶ, κατὰ μου, γιατί πάντα τὴν Εἰρήνη μνημονεύεις και μέγα ποτὲ; Σάματι κι' ἐγὼ δὲν εἶμαι χριστιανή, κι' ἐγὼ δὲν ἔχουμαι κἀθε Κυριακὴ σὲ τὴν ἐκκλησία σου;»

Ἡ ὀπαδὴ κατὰλαβε τὴν παρεξήγηση, ἄλλα δὲν εἶπε τίποτα. Καί τὴν ἀκόλουθη Κυριακὴ, ἐκκλησῆται οἱ ἄνοητες τὸν άκουσαν νὰ λέγ: «Ὑπερ τῆς άνωθεν Εἰρήνης και τῆς κάτωθεν Κατερίνης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν!»

Τραγοῦδι τῆς Δευτεριάς

ΒΟΗΘΕΙΑ ΜΙΑ ΦΟΡΑ!

Μιά φορὰ ἕνας πλοίαρχος ἐγὼς ἔμπορικὸν βαποριὸν φώναξε σ' ἕνα ναῦτη, ἀπὸ τὴ γέφυρα: — «Ε, Σωτήρη, τί κάνεις ἐκεῖ;»

— «Τίποτα, καπετάνιο, άπατῆ αὐτὸς.

— «Ὁ Νικόλας είναι μαζί σου;»

— «Μάλιστα», ἀπαντῆ ὁ Σωτήρης.

— «Καί τι κάνει;»

— «Μὲ βοηθεῖ, καπετάνιο μου!»

(Μετάρρασι:) Ἄγριαποστολίσσα

ΤΟ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ

Στάν τόπο, ὅπου ἡ τρέλλα άρχει, μιά μέρα τὸ Καινούργιο παρουσι...

Ἄπο κάθε συμφορὰ, υπάχει πάντα μιά τάξις ἀνθρώπων πὸν

ΥΠΟΜΝΗΣΙΣ

Ἰταλιζόνται οἱ Συνδρομηταί, τὸν ὅποιον ἔλθεν ἰδῆ ἢ ἀπορροή, νὰ σκαύσων γὰ τὴν ἀνάστασιν. Εἰς τοιαύτας περιπτώσεις μαμιά και στέρησις δὲν ἀπράταται, διότι διασχεταί τὸ ἔργον.

Οἱ ἐν Αἰγύπτῳ και Κούρῳ Συνδρομηταί εἰμποροῦν νὰ στέλων τὸ ἀντίτιμν ἔμμεσον Τραπεζῆς Ἀθηνῶν ἢ Τραπεζῆς τῆς Ἀνατολῆς διὰ διατακτικῆς τῶν ἐκεῖ ὑποκαταστήματων τῶν.

ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ Μαριά: — Γιατί, Τοτό, δὲν θὲς σήμερα νὰ πῆς στοῦ θειοῦ σου;

Ὁ Τοτός: — Μὰ τελείωσε, μαμὴ, ἡ τσοκολάτα του!

Ἐστέλη ἀπὸ τοῦ Ἐθνικοῦ Ὑμνου

Ἰδεώδης Ἑλλάς: — Ἐάν, κυρία, δὲν κάμνηκαίς κάτι, τιμωρεῖται;

Ἡ Διδασκάλα: — Όχι βέβαια.

Ἰδεώδης Ἑλλάς: — Λοιπὸν μὴ με τιμωρήσης, πὸν δὲν ἔκαμα τὸ τραδίον Ἰερὰς.

Ἐστέλη ἀπὸ τοῦ Ἰστοῦ

Εἰς τὸ Σχολεῖον, ὁ διδάσκαλος ἔρωτῆ περὶ τῶν σημείων τῆς αἰέσεως.

— Τὶ εἶναι, Τάκη, ἡ Παύλα;

Κι' ὁ Τάκης: — Τὸ θηλυκὸν τοῦ Παύλου, δάσκαλε!

Ἐστέλη ἀπὸ τῆς Φαλακρῆς Ἀδρις

ΕΒΔΟΜΑΘΙΑΙΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

(Ὁ συνοδὸν τὴν ἴσσην μετ' ἰστέρας, δὲ λήθη ἀπὸς μέρας: εἰς τὴν Κλήμειν. Ἐάν δὲλη νὰ δημοσιουῖται και τὸ νομὰ του εἰς τοὺς ἄλλους, πρέπει νὰ τσοκλεισθῆσιν ἄς εἰς γραμματῶσιον α'.)

Παίγνον

Ἐστέλη ἀπὸ τ. Ἐπιστολῆς τ. Σαλῆφτ

ΤΙ

BE ΦΛΩ ΝΕ

A ΝΑ Ο ΛΑ Α

ME PEN ΔΙ

ΤΙ

Τρεῖς ἰταλικά πόλεις.

δ.) Γέφυρας

Ἐστέλη ἀπὸ τὴν Ὀνειρῆσι. Παῖθου

ο ο πα πα του το

τις σὺν αρ

ο ο πα πα τὸν τῶν

γ.) Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

Ἐστέλη ἀπὸ τ. Στρατηγ. τ. Ἐλλῆσι

*** = Ἄστου

*** = Νησίς.

*** = Πύργος.

*** = Ἐἵνα.

Και καθέτως τὰ ἴδια.

Ἀσέεις τοῦ σου φύλλου

ΥΠΟΜΝΗΣΙΣ

Ἰταλιζόνται οἱ Συνδρομηταί, τὸν ὅποιον ἔλθεν ἰδῆ ἢ ἀπορροή, νὰ σκαύσων γὰ τὴν ἀνάστασιν. Εἰς τοιαύτας περιπτώσεις μαμιά και στέρησις δὲν ἀπράταται, διότι διασχεταί τὸ ἔργον.

Οἱ ἐν Αἰγύπτῳ και Κούρῳ Συνδρομηταί εἰμποροῦν νὰ στέλων τὸ ἀντίτιμν ἔμμεσον Τραπεζῆς Ἀθηνῶν ἢ Τραπεζῆς τῆς Ἀνατολῆς διὰ διατακτικῆς τῶν ἐκεῖ ὑποκαταστήματων τῶν.

ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ Μαριά: — Γιατί, Τοτό, δὲν θὲς σήμερα νὰ πῆς στοῦ θειοῦ σου;

Ὁ Τοτός: — Μὰ τελείωσε, μαμὴ, ἡ τσοκολάτα του!

Ἐστέλη ἀπὸ τοῦ Ἐθνικοῦ Ὑμνου

Ἰδεώδης Ἑλλάς: — Ἐάν, κυρία, δὲν κάμνηκαίς κάτι, τιμωρεῖται;

Ἡ Διδασκάλα: — Όχι βέβαια.

Ἰδεώδης Ἑλλάς: — Λοιπὸν μὴ με τιμωρήσης, πὸν δὲν ἔκαμα τὸ τραδίον Ἰερὰς.

Ἐστέλη ἀπὸ τοῦ Ἰστοῦ

Εἰς τὸ Σχολεῖον, ὁ διδάσκαλος ἔρωτῆ περὶ τῶν σημείων τῆς αἰέσεως.

— Τὶ εἶναι, Τάκη, ἡ Παύλα;

Κι' ὁ Τάκης: — Τὸ θηλυκὸν τοῦ Παύλου, δάσκαλε!

Ἐστέλη ἀπὸ τῆς Φαλακρῆς Ἀδρις

ΕΒΔΟΜΑΘΙΑΙΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

(Ὁ συνοδὸν τὴν ἴσσην μετ' ἰστέρας, δὲ λήθη ἀπὸς μέρας: εἰς τὴν Κλήμειν. Ἐάν δὲλη νὰ δημοσιουῖται και τὸ νομὰ του εἰς τοὺς ἄλλους, πρέπει νὰ τσοκλεισθῆσιν ἄς εἰς γραμματῶσιον α'.)

Παίγνον

Ἐστέλη ἀπὸ τ. Ἐπιστολῆς τ. Σαλῆφτ

ΤΙ

BE ΦΛΩ ΝΕ

A ΝΑ Ο ΛΑ Α

ME PEN ΔΙ

ΤΙ

Τρεῖς ἰταλικά πόλεις.

δ.) Γέφυρας

Ἐστέλη ἀπὸ τὴν Ὀνειρῆσι. Παῖθου

ο ο πα πα του το

τις σὺν αρ

ο ο πα πα τὸν τῶν

γ.) Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

Ἐστέλη ἀπὸ τ. Στρατηγ. τ. Ἐλλῆσι

*** = Ἄστου

*** = Νησίς.

*** = Πύργος.

*** = Ἐἵνα.

Και καθέτως τὰ ἴδια.

Ἀσέεις τοῦ σου φύλλου

ΥΠΟΜΝΗΣΙΣ

Ἰταλιζόνται οἱ Συνδρομηταί, τὸν ὅποιον ἔλθεν ἰδῆ ἢ ἀπορροή, νὰ σκαύσων γὰ τὴν ἀνάστασιν. Εἰς τοιαύτας περιπτώσεις μαμιά και στέρησις δὲν ἀπράταται, διότι διασχεταί τὸ ἔργον.

Οἱ ἐν Αἰγύπτῳ και Κούρῳ Συνδρομηταί εἰμποροῦν νὰ στέλων τὸ ἀντίτιμν ἔμμεσον Τραπεζῆς Ἀθηνῶν ἢ Τραπεζῆς τῆς Ἀνατολῆς διὰ διατακτικῆς τῶν ἐκεῖ ὑποκαταστήματων τῶν.

ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ Μαριά: — Γιατί, Τοτό, δὲν θὲς σήμερα νὰ πῆς στοῦ θειοῦ σου;

Ὁ Τοτός: — Μὰ τελείωσε, μαμὴ, ἡ τσοκολάτα του!

Ἐστέλη ἀπὸ τοῦ Ἐθνικοῦ Ὑμνου

Ἰδεώδης Ἑλλάς: — Ἐάν, κυρία, δὲν κάμνηκαίς κάτι, τιμωρεῖται;

Ἡ Διδασκάλα: — Όχι βέβαια.

Ἰδεώδης Ἑλλάς: — Λοιπὸν μὴ με τιμωρήσης, πὸν δὲν ἔκαμα τὸ τραδίον Ἰερὰς.

Ἐστέλη ἀπὸ τοῦ Ἰστοῦ

Εἰς τὸ Σχολεῖον, ὁ διδάσκαλος ἔρωτῆ περὶ τῶν σημείων τῆς αἰέσεως.

— Τὶ εἶναι, Τάκη, ἡ Παύλα;

Κι' ὁ Τάκης: — Τὸ θηλυκὸν τοῦ Παύλου, δάσκαλε!

Ἐστέλη ἀπὸ τῆς Φαλακρῆς Ἀδρις

ΕΒΔΟΜΑΘΙΑΙΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

(Ὁ συνοδὸν τὴν ἴσσην μετ' ἰστέρας, δὲ λήθη ἀπὸς μέρας: εἰς τὴν Κλήμειν. Ἐάν δὲλη νὰ δημοσιουῖται και τὸ νομὰ του εἰς τοὺς ἄλλους, πρέπει νὰ τσοκλεισθῆσιν ἄς εἰς γραμματῶσιον α'.)

Παίγνον

Ἐστέλη ἀπὸ τ. Ἐπιστολῆς τ. Σαλῆφτ

ΤΙ

BE ΦΛΩ ΝΕ

A ΝΑ Ο ΛΑ Α

ME PEN ΔΙ

ΤΙ

Τρεῖς ἰταλικά πόλεις.

δ.) Γέφυρας

Ἐστέλη ἀπὸ τὴν Ὀνειρῆσι. Παῖθου

ο ο πα πα του το

τις σὺν αρ

ο ο πα πα τὸν τῶν

γ.) Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

Ἐστέλη ἀπὸ τ. Στρατηγ. τ. Ἐλλῆσι

*** = Ἄστου

*** = Νησίς.

*** = Πύργος.

*** = Ἐἵνα.

Και καθέτως τὰ ἴδια.

Ἀσέεις τοῦ σου φύλλου

ΥΠΟΜΝΗΣΙΣ

Ἰταλιζόνται οἱ Συνδρομηταί, τὸν ὅποιον ἔλθεν ἰδῆ ἢ ἀπορροή, νὰ σκαύσων γὰ τὴν ἀνάστασιν. Εἰς τοιαύτας περι

